

naredbo z dne 20. junija 1884, št. 16328 ta ukaz spoznalo zakonu protivnim, češ, da po § 21. patenta o dohodarini in po uže večkrat omenjeni okrožnici k patentu o dobitkovini tega davka nikdar — razen če imovnik obrtov umrje — ni smeti uradnim potem, ampak vedno le tedaj odpisati ali izbrisati, če davkoplačevalec sam vrne obrtni list, — to pa sme, če je svoj obrt dal v zakup in ga torej več sam ne zvršuje. Samo po sebi pa je umevno, da, če slučajno kedo svoj obrt da v zakup, a ne vrne svojega obrtnega lista, to opuščenje le njemu dela kvaro, nikakor pa ne utegne ovirati, da se odmeri dobitkovina tudi zakupniku dotičnega obrta.

Začetkom navedena ministerska naredba, ki je nje zakonitost dokazana, važna je zaradi posledic gledé dohodarine. Zakupnik kot obrtnik z obrtnim listom mora plačevati tudi dohodarino po določbah za prvi razred. Po § 20. patenta, s katerim se je uvêl ta davek, pa dohodarine ni smeti nikedar v nižjem znesku predpisati, nego li znaša tretjina dotične letne dobitkovine. S tem določena je najmanjša mera, kateri se pa praksa vedno, če le moči, izogne.

Fr. G.

Pravila za slovensko uradovanje.

V. *)

Slovenski kazensko-pravdni zapisniki.

(Min. ukaz z dne 26. maja leta 1886., št. 2668.)

Št. 2088.

Visoko c. kr. pravosodno ministerstvo je z ukazom z dné 26. maja t. l., št. 2668 gledé spisavanja sodnih zapisnikov s slovenskimi strankami v kazenskih rečeh opazilo, da se po došlih poročilih pri okrajnih sodiščih v narodno mešanih okrajih zapisniki s pričami in obtoženci slovenske narodnosti napravljajo vedno le v laškem ali nemškem jeziku in to, ne da bi bil navzdočen

*) Glej „Slov. Pravniki“, 1889 št. 8.

tolmač, ter da se zapisnik spisuje v slovenskih okrajih z nemškim ali laškim jezikom tudi tedaj, kadar se je zaslišavalo v slovenskem jeziku.

Če tudi je lahko priznavati, da pozivanje tolmača včasih zadevlje ob zapreke, ki bi se težko odstranile, vender ne sme postati redno ali pravilno tako postopanje, ki je protivno predpisom §§. 163 in 198 kaz. pr. r., in če se ne pczove tolmač, je pa na vsak način zahtevati, da se po točki 1. ukaza pravosodnega ministerstva z dné 15. marcija 1862, št. 865, dokler sodni uradniki ne znajo zadosti jezika in to zavira napravljanje zapisnikov v slovanskem jeziku, vsaj odločilni oddelki slovenski storjene izpovedbe zapišejo tudi v zapisnik v slovenskem jeziku. Zanemarjanja tega predpisa ni moči opravičiti s tem, da jezika ne znajo zadosti sodni uradniki, ker mora uradnik, ako je zmožen, da umeje slovenski zaslišane izpovedbe, biti tudi zmožen, da vsaj bistvene dele izpovedbe dá na zapisnik v slovenskem jeziku ali pa, da si to zmožnost prisvoji, ako je količkaj v to voljan.

To prizadetim okrajnim sodiščem naznanjamo ukažoč, naj za naprej vedno natančno izpolnjujejo ta ukaz pravosodnega ministerstva.

V Trstu, dné 11. julija 1886.

Od c. kr. deželnega nadsodišča.

VI.

Slovensko pismeno občevanje.

(Prezid. ukaz c. kr. višj. dež. sodišča Tržaškega z dne 22. novembra 1886, št. 4206.)

Št. 2130.

Za nekega slučaja je visoko c. kr. predsedništvo višjega deželnega sodišča opazilo, da nekatera sodišča v okoliši tega višjega deželnega sodišča nimajo v čisljih določil v ukazu pravosodnega ministerstva z dne 15. marcija 1862, št. 865, glede rabe slovenskega jezika v pismenem občevanji s strankami, ki so zgol tega jezika zmožne, ker se celo vabila strankam, kakor tudi drugi, v odstavku 5. omenjenega ukaza navedeni dekreti, zapisniki in tudi sicer vedno si jednaki odloki, za katere se je uže

takrat izrecno priporočalo pribaviti potrebnih tiskovin, še vedno in po največ izdajejo v laškem jeziku, katerega prebivalstvo posamičnih okrajev semtertja celó nič ne umeje.

Vsled visokega višjesodnega ukaza z dne 22. novembra 1886, št. 4206, priporočam slavnemu okrajnemu sodišču, naj ga je resna skrb, da se pri njem natančneje izpolnjujejo predpisi omejenega ministerskega ukaza, da se sosebno vabila vsake vrste, varstveni odloki, obljubni zapisniki, smrtovnice, oklici in drugi mali odloki slovenskim odnosno srbsko-hrvatskim strankam izdajejo s slovenskim odnosno srbsko-hrvatskim jezikom, da se pri razpravah v civilnih, sosebno pa v vseh kazenskih rečeh, bodi samo v uvodni preiskavi ali pa tudi pri glavnih razpravah po smislu zgorajšnjega ukaza jemlje pravi ozir na narodnost strank, da se imajo v čislih opravičene zahteve strank, ki so le slovenskega ali srbsko-hrvatskega jezika zmožne, ter da se s postopanjem, ki ugaja tem zahtevam, v okom hodi slehernemu povodu za utemeljene pritožbe.

V Trstu, dné 10. decembra 1886.

Od c. kr. deželnega sodišča.

VII.

Slovenska rešila in vpisi zemljeknjižnih prošenj.

(Prezid. ukaz c. kr. višj. dež. sodišča Tržaškega z dne 5. julija 1887, št. 10.)

Št. 10.

V zadnjem odstavku tuk. prezidijalne okrožnice z dne 26. januarja 1880, št. 353 je ukazano, naj se sodna rešila zemljeknjižnih nemških prošenj pri tistih sodiščih v okoliši tega višjega deželnega sodišča, koder se zemljiške knjige vodijo v laškem jeziku, spisujejo zgol laški. Ta ukaz je dosegal enakoličnost zemljiških knjig gledé jezika in bil izdan sosebno zategadelj, ker je pri nekaterih sodnih oblastvih, katerim je notranji službeni jezik poglavitno laški, bilo več sodniških a tudi pisarniških uradnikov, odnosno uradnikov deželne knjige in zemljiških knjig, ki so le laškega jezika bili popolnem zmožni, in bi torej lahko nastopale pomote in pogrešni vpisi, ako bi se pri takih sodiščih

zemljiške knjige vodile tudi v drugem in ne samo laškem jeziku.

Ker pa so zadnja leta bili imenovani mnogi sodni in tudi pisarniški ter zemljeknjižni uradniki, ki so zmožni deželnih jezikov in ker je tako navedeni poprejšnji nedostatek po največ odpravljen tudi pri sodiščih, ki zemljiške knjige vodijo z laškim jezikom, nedostatek namreč, da zaradi pomankanja uradnikov, jezika zmožnih ni bilo moči reševati zemljeknjižnih prošenj, ki niso bile laški nego v drugem jeziku pisane, niti z njimi poslovati ali vpisavati jih, — onda se sedaj kaže, da je tudi pri teh sodiščih moči brez kvare za pravosodje nemške zemljeknjižne prošnje reševati in vpisavati z nemškim jezikom in ni zatoorej nikakega razloga, da bi še zanaprej veljal ukaz, da mora biti izključljivo laški jezik v narodno mešanih sodnih okoliših, ukaz, ki je bil izdan zaradi nedostatnega jezikovnega znanja pri uradnikih za prejšnjega časa, da bi bili bolj varni vpisi.

To mi torej kaže predrugčiti zgorajšnji ukaz ter zapovedati, da je rešila zemljeknjižnih prošenj, ki so vložene v deželnem jeziku, kolikor moči, kolikor namreč to dopušča znanje jezikov pri sodniških in poslovnih uradnikih, vselej spisovati v jeziku pismene ali ustne zapisniške prošnje, ter da je v zemljiško knjigo vpisavati z istim jezikom. (Min. ukaz. z dné 13. junija 1887, št. 190.)

V Trstu, dné 5. julija 1887.

Od c. kr. deželnega nadsodišča.

Iz sodno-zdravniške prakse.

Piše med. dr. Fran Zupanc.

(Dalje.)

B. Telesna poškodba po smislu novega načrta kaz. zakoniku.

Po smislu načrta kaz. zak. spadajo semkaj vse poškodbe, katere niso povzročile smrti in tudi ne posledic, imenovanih v § 236. načrta kaz. zak. V bodoče imel bode torej pojem „lahka

